

Alueellinen kehittämistyö Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus – ohjelmassa

Heidi Muurinen, kehittämispäällikkö
Niina Peränen, kehittämispäällikkö

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Reformit-yksikkö

Sote-uudistuksen painopisteet

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus

VISIO

Ohjelman tavoitteiden mukainen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystakeskus

- Ihmisten tukena kaikissa elämänvaiheissa
- Helppo ja vaivaton yhteydenotto
- Sujuvat sosiaali- ja terveydenhuollon palveluketjut
- Voimavarana sitoutunut ja osaava henkilöstö
- Vahva verkostomainen ote ja yhteistyö sidosryhmien kanssa

Tulevaisuuden sote-keskuksia tehdään jo eri puolilla Suomea

- Ohjelmaa toteutetaan valtionavustuksilla alueellisissa hankkeissa (23 kpl).
- Alueilla on jo paljon hyviä käytänteitä ja toimintamalleja.
- Ohjelma tuo lisää virtaa niiden jatkojalostamiseen.
- STM johtaa ja valvoo.
THL tukee, ohjaa ja koordinoi.

THL tukee hankkeita koko ohjelmakauden ajan

- Viisi aluekoordinaattoria ja 2 ICT-kehittämispäällikköä työskentelee alueilla
 - Tuki kohdistuu erityisesti kehittämistyön sisällöllisiin ja tiedonhallinnan kysymyksiin
 - Alueellisen tuen muodot suunnitellaan vastaamaan alueellisiin tarpeisiin
- THL:n hanketoimisto kehittää ja koordinoi tuen kokonaisuutta ja järjestää kansallisia tilaisuuksia ja työpajoja
 - Monipuolisesti erilaisia sisällöllisiä teemoja, jotka suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä THL:n eri asiantuntijoiden ja alueiden toimijoiden kanssa
- THL arvioi säännöllisesti ohjelman tavoitteiden etenemistä hankkeissa
- Innokylä kokoaa kehittämistyön ja sen tulokset yhteen paikkaan

Sosiaalihuollon kehittämisohjelma

- Tavoitteena laadukkaiden sosiaalihuollon palveluiden kehittäminen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon vahva kumppanuus
- Kansallista hanketukea tarjotaan kolmeen teemakokonaisuuteen:
 1. Monialainen yhteistyö ja vaikuttava sosiaalihuolto
 - a) Pilotti 1: Työikäisten asiakassuunnitelman ja kansallisesti yhtenäisen vaikuttavuuden arvioinnin (AVAIN) testaus ja käyttöönotto yhdeksällä hankealueella (2021)
 - b) Alueelliset vertaiskehittämistyöpajat: Asiakas- ja palveluohjauksen sekä sosiaalihuollon omatyöntekijän roolin selkiyttäminen (2021-2022)
 2. Sosiaalihuollon menetelmällinen kehittäminen
 - a) Pilotti 2: Osallistavan ja toimintakykyä edistävän sosiaalityön menetelmien ja toimintamallien käyttöönotto kymmenellä pilottialueella (2021)
 - b) Menetelmätyöpajat: Kehitetään työkäytäntöjä monialaista palvelua ja erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden sosiaalihuollon tarpeiden tunnistamiseksi (2022)
 3. Rakenteellinen sosiaalityö
 - a) Selvitys: Rakenteellisen sosiaalityön määrittely sekä kartoitus toimintamalleista ja tiedolla johtamisen nykytilasta (2021)
 - Hankealueiden työpajat: Rakenteellisen sosiaalityön mallin/mallien rakentaminen yhdessä (2021-2022)

Erilaisten palvelutarpeiden huomioiminen (Hankeopas 2020)

- Uudesta sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuksesta ihmiset saavat tarvitsemansa avun yhdellä yhteydenotolla. Jokainen kokee olevansa tervetullut.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten yhteistyötä vahvistetaan, jotta asiakkaan tilanne voidaan arvioida kokonaisuutena.
- Erityistä huomiota kiinnitetään paljon palveluja tai erityistä tukea tarvitsevien ihmisten palveluiden kehittämiseen.
- Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus tarjoaa perustason mielenterveys- ja päihdepalvelut osana tavallisia perustason palveluja, valtavirtaistamisen periaatteella.
- Painopistettä pyritään siirtämään ennakoivaan työhön kehittämällä mm. elintapaohjausta, kohdennettuja terveystarkastuksia, yhteisösosiaalityötä ja etsivää sosiaalityötä sekä matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa.

Nostoja alueellisista kehittämis- hankkeista

Hankkeissa kehitetään mm.

- Palveluketjuja ja hoitopolkuja (elintapavalmennus, liikuntaneuvonta, etäneuvonta ym.)
- Elintapaohjausta ja sen toimintamalleja
- Ammattilaisten mielenterveysosaamista ja menetelmiä varhaiseen tunnistamiseen (esim. Huoli puheeksi –koulutus, lyhyterapiamenetelmät)
- Matalan kynnyksen päihde- ja mielenterveyspalveluita (esim. ryhmämuotoista tukea mielenterveys- ja päihdeongelmiin, elintapaohjaukseen)
- Järjestöyhteistyötä, osallisuuden muotoja ja vahvistamista
- Digitalisaation keinoin pyritään parantamaan erilaisten palveluiden saatavuutta (erilaiset chatit ym.)

Matalan kynnyksen kohtaamispaikat – Keski-Suomi

- Osallistavan sosiaalityön -pilotissa kehitetään matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, joissa on tarjolla mielenterveys- ja päihdetyön osaamista ja moniammatillista palveluohjausta sekä yhteisösosiaalityön periaattein toimivaa asukaslähtöistä palvelutoimintaa.
- Kohtaamispaikat palvelevat sekä perheitä että aikuisasukkaita.
- Yhteisösosiaalityöllä tavoitellaan asiakkaan yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemusten vahvistumista vertaistuen ja ammatillisen tuen kautta.
- Samalla vahvistetaan monialaisesti palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamista ja heidän sujuvaa moniammatillista palveluohjausta oikea-aikaisesti.
- Oleellista on myös levittää sosiaalityön työmuotona asiakkaan elinympäristöön jalkautuvia työmuotoja.
- Tavoitteena on, että kohtaamispaikassa tehdään tiivistä ja saumatonta yhteistyötä niin, että asukas saa tarvitsemansa palvelun tai hänet saatetaan oikean palvelun piiriin.
- Kohtaamispaikkojen verkostotyöskentelyä vahvistetaan, ja tarjotaan verkostotyötä koko maakunnalle.

Asumissosiaalityö – Espoo ja Keski-Pohjanmaa

Espon asumistaloussosiaalityön -hanke

- Sosiaalihuollon kehittämisohjelman ja asumistaloussosiaalityön –hankkeessa (erillisrahoitus, STM) edistetään asiakkaiden arjen toimintakykyä niin talouden hallinnan kuin asumisen taitojen osalta
- Tavoitteena on kehittää yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa matalan kynnyksen kohtaamispaikoissa, esimerkiksi:
 - ruoka-aputoiminnan kehittäminen perinteisestä ruoka-avusta siten, että kohtaamispaikkoihin viedään muita hyvinvointipalveluita,
 - vieraskielisten kuntalaisten palveluiden kehittämistä matalan kynnyksen kohtaamispaikoissa ja
 - matalan kynnyksen kohtaamispaikat digitaalisina palveluina
- Yhteistyötahoina ovat Kela, talous- ja velkaneuvonta, ulosotto, sosiaalinen luototus, asumisneuvojat, vuokrataloyhtiöt, mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä terveysasemat

Soiten sosiaaliohjausta asumisen tueksi -pilotti

- Taloyhteisössä etsitään keinoja kaikkien asumisviihtyvyyden parantamiseksi.
- Kehitetään asumisviihtyisyyttä yksilö- ja yhteisötasolla taloyhtiössä, jossa asukkailla on paljon päihde- ja mielenterveysongelmia.
- Etsivän sosiaalityön kautta annetaan asukkaille mahdollisuus kohdata sosiaaliohjaaja heidän omassa asuinympäristössä ja arjessa.

Asiakasosallisuus etsivän lähityön palvelussa - Helsinki

- Etsivä lähityö toimii kaduilla, ostoskeskuksissa, asukastiloissa ja muissa julkisissa tiloissa. Työnkuvaan kuuluu neuvonta sekä avun tarpeessa olevien henkilöiden ohjaaminen ja tarvittaessa saattaminen palveluiden piiriin. Lähityö tekee etsivää työtä ulkona asuvien sekä palveluiden ulkopuolella olevien parissa. Etsivän lähityön työnkuvaan kuuluu rakenteellinen työ ja säännöllisesti tuotettavat sosiaaliset raportit.
- Tavoitteena on kehittää ja vahvistaa asiakasosallisuutta etsivässä lähityössä yhdessä asiakkaiden kanssa.
- Tarkoituksena on löytää yhteiskehittämisen avulla keinoja/toimintatapoja, joilla asiakkaat voivat olla osallisia etsivän lähityön toiminnassa ja sen kehittämisessä sekä vielä nykyistä enemmän sosiaalisessa raportoinnissa.

Lasten ja nuorten perustason palveluiden vahvistaminen

- Perhekeskusten kehittäminen jatkuu koko maassa. Tavoitteena erityisesti perhekeskusten toiminnan vakiinnuttaminen ja alueellinen yhtenäistäminen sekä integroiminen osaksi monialaisia sote-keskuksia. Myös perhekeskusten avointen kohtaamispaikkojen toimintaa vahvistetaan edelleen
- .Kaikilla alueilla parannetaan nuorten psykososiaalisten menetelmien saatavuutta perustason palveluissa kouluttamalla, koordinoimalla opiskeluhuollon toimijoita mm. IPC- ja Cool Kids chilled -menetelmien käyttöön

Esimerkkejä alueiden kehittämissuunnitelmista:

- Vantaa-Keravalla lasten ja nuorten osalta alueella jatkokehitetään ja laajennetaan Nepsy-valmennusta ja Hyks-varhain toimintamallia.
- Pohjois-Pohjanmaalla ja Varsinais-Suomessa kehitetään erityistason palveluiden jalkautumista perhekeskuksen lisäksi myös esim. varhaiskasvatukseen ja opetukseen.
- Itä-Uudellamaalla kuvataan masentuneiden äitien sekä lasten ja nuorten masennus- ja ahdistuspalvelupolut, jotta tarpeet tunnistetaan riittävän varhain.

Ota yhteyttä

Yhteydenotot ensisijaisesti suoraan vastuuhenkilöille: etunimi.sukunimi@thl.fi
Yleiset palautteet ja tiedustelut: tulevaisuudensote@thl.fi

Aluekoordinaattorit

Miia Ståhle
HYKSin alue

Erja Mustonen
KYSin alue

Juha Fränti
OYSin alue

**Leena-Kaisa
Nikkarinen**
TAYSin alue

Pia Suvivuo
TYKSin alue

Hanne Kalmari
johtava asiantuntija, lapsi- ja perhepalvelut

Heidi Muurinen
kehittämispäällikkö, sosiaalihuollon kehittäminen

ICT-kehittämispäälliköt

Aija Lähdesmäki
ict-kehittämispäällikkö

Teppo Taskinen
ict-kehittämispäällikkö

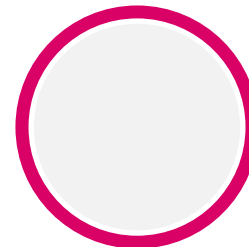
Anu Niemi
hankejohtaja, ylilääkäri

Anu Muuri
hankejohtaja, johtava asiantuntija

Päivi Aché
projektipäällikkö

Laura Parviainen
projekti-suunnittelija

Niina Peränen
kehittämispäällikkö

Satu-Mari Tolonen
viestinnän kehittämispäällikkö

Lue lisää

soteuudistus.fi

thl.fi/sote-uudistus

» Tulevaisuuden sosiaali-
ja terveyskeskus

Seuraa aihetta somessa
#sote #tulevaisuudensote

